

10de JAARGANG, NR. 183
10 SEPTEMBER 2012

IN DIT NUMMER:

- 1 NIEUWSBERICHTEN**
5 BOEKBESPREKING
6 PLATENRECENSIES
 Koos Wiltenburg, Kenny Wheeler,
 Arild Andersen, Ivo Perelman,
 Nobuki Takamen, Keith Jarrett,
 Fly Trio, Allan Holdsworth,
 Stevko Busch,
 John Abercrombie e.a.
- 11 CONCERTVERSLAGEN**
 ZomerJazzFietsToer 2012.
- EN VERDER:**
13 IM Sean Bergin (Herman te Loo)

JAZZFLITS 184
 staat 24 september op
<http://www.jazzflits.nl>

NIEUWSSELECTIE

**TWEE NEDERLANDSE
 FINALISTEN JAZZ HOEILAART**

Twee Nederlandse formaties zijn doorgedrongen tot de finale van de wedstrijd Jazz Hoeilaart: de John Albert Group en het Philip Czarnecki Quintet. De 34ste editie van Jazz Hoeilaart vindt van 27 tot 29 september plaats in Jesus-Eik.

De overige finalisten van de Jazz Contest for Youth Orchestra's zijn het Sorn Zlat Trio (Roemenië), Jokary (Frankrijk), het Artturi Rönka Quartet (Finland) en het Tobias Meinhart Quartet (Duitsland). De zes finalisten werden gekozen uit veertig inzendingen uit de gehele wereld. Jazz Hoeilaart staat open voor jazzgroepen waarvan de leden niet ouder dan dertig jaar zijn. De eerste prijs bedraagt 2.000 euro. De winnende groep mag ook een tournee maken en optreden tijdens het Getxo Jazz Festival 2013. In de jury zit dit jaar onder anderen pianiste Amina Figarova. Vorig jaar werd Jazz Hoeilaart gewonnen door de Poolse formatie High Definition.

In 1979 lanceerde Albert Michiels Jazz Hoeilaart als een lokale jazzwedstrijd in de Druivenstreek. Door de jaren heen groeide het uit tot één van de bekendste internationale jazzwedstrijden.

Het Nederlands Jazz Archief verliest zijn subsidie op 1 januari aanstaande. Maar het moet natuurlijk blijven bestaan. Help mee om het te redden. Word voor 60 euro per jaar Vriend. Doe het nu: <http://www.jazzarchief.nl/>

●
ia77

JazzFlits

JAZZFLITS IS EEN ONAFHANKELIJK JAZZMAGAZINE

CONCERT

**STEFANO BOLLANI MET PIANO-MANDOLINEDUO
 OP JAZZ MIDDELHEIM**

Pianist Stefano Bollani gaf 17 augustus op Jazz Middelheim (Antwerpen) een concert met de Braziliaan Hamilton de Holanda op de mandoline. Festivaldirecteur Bertrand Flamang vond het een van de uitschieters van het programma. (Foto: Jos L. Knaepen)
Meer over Jazz Middelheim op pagina 2.

NIEUWS

Jef Neve speelde werk van zijn binnenkort te verschijnen nieuwe cd. (Foto: Jos L. Knaepen)

Avishai Cohen stond zondagavond op het programma. In zijn muziek klinkt meer en meer zijn Israëliëse achtergrond door. (Foto: Jos L. Knaepen)

Heeft u jazznieuws?
Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

PODIA

Pianist Kris Defoort, recentelijk nog bekroond met de Sabam Jazz Award, speelde op donderdag. (Foto: Jos L. Knaepen)

Present op de tweede festivaldag met een mix van jazz en barokmuziek: Eric Vloeimans & Holland Baroque Society. (Foto: Jos L. Knaepen)

RECORDAANTAL BEZOEKERS JAZZ MIDDELHEIM

De 31ste editie van Jazz Middelheim – van 16 tot en met 19 augustus in Park Den Brandt in Antwerpen - heeft een recordaantal bezoekers getrokken. Voor het vierde opeenvolgende jaar passeerden meer mensen de kassa. In 2009 kwamen 17.000 mensen luisteren, in 2010 18.000, vorig jaar 19.000 en deze keer ruim 20.000. "Dankzij de combinatie van de diversiteit en kwaliteit van het programma, het prachtige kader van Park den Brandt en de schitterende zomerse omstandigheden", meent de organisatie. De concerten van Toots Thielemans en Paolo Conte waren uitverkocht.

NIEUWS

Preis der deutschen Schallplattenkritik voor Fitzgerald en Sclavis

In de categorie jazz is de 'Preis der deutschen Schallplattenkritik 2012/3' toegekend aan de albums 'The 1961 Amsterdam Concert' (Solar Records) van Ella Fitzgerald en 'Sources' (ECM) van het Louis Sclavis Atlas Trio. De Preis der deutschen Schallplattenkritik werd in 1980 ingesteld door een groep recensenten. Ieder kwartaal verschijnt een Bestenliste.

Box met volledig ICP-oeuvre eind september gereed

Omdat het vereiste aantal van driehonderd voorinschrijvers medio augustus werd bereikt zal een box met het gehele oeuvre van de ICP realiteit worden. In de box zullen 52 cd's en twee dvd's te vinden zijn. Ook is een fotoboek met werk van Pieter Boersma bijgevoegd. Als alles voorspoedig verloopt is de box eind september klaar. In de box is ook een cd met nog niet eerder uitgebracht materiaal opgenomen: een radio-uitzending uit de prille begintijd.

Herbie Hancock solo in het Concertgebouw

Herbie Hancock geeft 5 november een soloconcert in het Concertgebouw in Amsterdam. Onder de titel 'Plugged In-Solo Explorations' brengt de 72-jarige pianist aan de piano of met hulp van elektronica klassiekers als 'Canteloupe Island', 'Maiden Voyage', 'Watermelon Man' en 'Chameleon'. Ook presenteert hij nieuw materiaal dat speciaal voor deze gelegenheid geschreven is. Het is voor het eerst dat Hancock met een volledig soloconcert in Het Concertgebouw te horen is.

Debuut-cd formatie 6 Spoons, 1 Kitchen dit najaar uit

'Blend', het debuutalbum van de multinationale groep 6 Spoons, 1 Kitchen zal dit najaar op het LopLop-label verschijnen. De groep van fluitist Jeroen Pek en drummer Onno Witte bestaat sinds vorig jaar en heeft verder de in Nederland woonachtige Moldavische Bayan-speler Oleg Fateev, de Braziliaanse percussioniste Simone Sou, de Tunesische gitarist/ud-speler en de Egyptische bassist Ahmed Nazmi in de gelederen. Op de cd staat een compositie van iedere muzikant, geschreven vanuit zijn/haar achtergrond. De groep speelt medio oktober op het Art Beat Festival in Egypte.

PRIJZEN

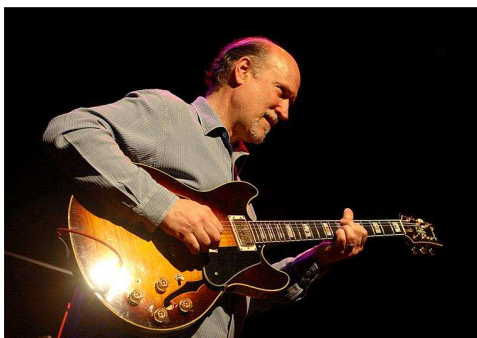
Een van de Europese deelnemers aan de Thelonious Monk Jazz Competition 2012: Kristijan Krajncan. (Foto: Ziga Koritnik)

DRIE EUROPEANEN IN HALVE FINALE THELONIOUS MONK JAZZ COMPETITION

Drie van de twaalf drummers in de halve finale van de Thelonious Monk International Jazz Competition komen uit Europa. Ze strijden op 23 september in Washington om drie finaleplaatsen. Onder anderen de drummers Brian Blade, Terri Lyne Carrington, Peter Erskine en Roy Haynes jureren.

De finalisten (allen jonger dan dertig jaar) zijn Dor Herskovits en Noam Israeli (uit Israel), Kristijan Krajncan (uit Slovenië; zie foto), Martin Krümmeling en Julian Külpmann (uit Duitsland), en de Amerikanen Justin Brown, Dustin Kaufman, Abe Lagrimas, Jr., Kyle Poole, Jamison Ross, Colin Stranahan en Oscar Suchanek. De winnaar van deze zeer prestigieuze wedstrijd krijgt 25.000 dollar en een platencontract bij het label Concord. Elk jaar staat een ander instrument centraal in de wedstrijd. Ook komen periodiek vocalisten aan bod. Tijdens de finale van de wedstrijd zal onder anderen de winnaar van de Thelonious Monk International Jazz Composers Competition optreden. Dit jaar is dat Yusuke Nakamura. Hij schreef het winnende stuk 'Heavenly Seven'.

NIEUWS

John Scofield is 26 oktober in De Roma.
(Foto: Joke Schot)

Veel jazzmusici van naam in programma De Roma (Borgerhout)

De jazzprogrammering van De Roma in Borgerhout telt het komend theaterseizoen tal van jazzmusici van naam. "We hebben weer ons best gedaan om een zo groot mogelijk deel van het jazzspektrum te bestrijken, en ik denk dat we daar met namen zoals Wolfert Brederode, Dave Douglas & Joe Lovano, Octurn & Guyto Monks en het verjaardagsconcert van Philip Catherine (hij wordt zeventig; red.) ruimschoots in geslaagd zijn", aldus woordvoerder Stijn De Mulder. Op het programma staan ook nog pianist Vijay Iyer (18 februari 2013), gitarist John Scofield (26 oktober), Brad Mehldau & Mark Guiliana Duo (piano-drums; 6 maart 2013), trompettist Enrico Rava (17 januari 2013), pianist Bobo Stenson (30 januari 2013), gitarist Bill Frisell (8 november), pianist Craig Taborn (14 april 2013) en saxofonist Ravi Coltrane (2 mei 2013).

(<http://www.deroma.be/>)

BRUUT! naar Japan

De Nederlandse formatie BRUUT! heeft 8 september opgetreden tijdens de tiende editie van Tokyo Jazz Festival. Met ongeveer 25.000 bezoekers verspreid over drie dagen is dit het grootste jazzfestival van Japan. Sinds 5 september is het debuutalbum 'BRUUT!' uit in Japan.

OVERIG

OUD-MINISTER MADELEINE ALBRIGHT KRIJGT ONDERSCHIEDING VAN MONK INSTITUTE

De Amerikaanse oud-minister van Buitenlandse Zaken Madeleine Albright wordt 23 september door het Thelonious Monk Institute of Jazz in Washington onderscheiden voor haar inspanningen als ambassadeur van de jazz. "Madeleine understands the importance of jazz not only as an art form but as a means of bringing people together around the World", aldus Tom Carter, de hoogste man van het instituut in een interview met de San Francisco Chronicle.

Albrights interesse in jazz werd in 1980 gewekt tijdens een reis naar haar vaderland Tsjechoslowakije. Ze kwam toen als universitair docent clandestien in contact met muzikanten van de jazzsectie van de Tsjechische muzikantenbond. Albright in de San Francisco Chronicle: "I visibly saw the role of American music, jazz specifically, in terms of revolting against the regime. ... It was a way of expressing support and wanting to be part of the West without going out there and marching." Albright is sinds 1997 bij het Monk Institute betrokken. Als minister van Buitenlandse Zaken bracht ze jazzmusici en diplomaten tijdens de finale van de Thelonious Monk Jazz Competition op haar ministerie met elkaar in contact. Madeleine Albright zal 23 september, de avond van de finale van de Thelonious Monk International Jazz Competition 2012, nog even achter de drums plaatsnemen.

TIENDE BEZETTING PROJECTORKEST XLJAZZ BLIKT TERUG

De tiende editie van het projectorkest XLJAZZ gaat in twee concerten terugblikken op de negen voorgaande bezettingen. Onder leiding van Martin Fondse wordt onder meer op 22 september een concert in het Bimhuis (Amsterdam) gegeven.

XLJAZZ is een projectorkest waarin gevorderde amateurs, semi-profs en jong talent samenwerken met professionals. In de loop van de jaren stonden drie leiders voor het orkest: GerritJan Binkhorst (2003, 2004, 2005), Joost Dieho (2006, 2007, 2008) en Martin Fondse (2009, 2010 en 2011). Onder leiding van laatstgenoemde werden drie cd's opgenomen: 'Martian Art' (2009), 'Martian Club' (2010) en 'Martian World' (2011). XLJAZZ Number Ten zal geen plaat opnemen, maar alleen op het podium te horen zijn. Vanwege het tienjarig jubileum is een keuze gemaakt uit het repertoire van de afgelopen negen jaar. Dat zijn stukken van Thelonious Monk, Miles Davis, Frank Zappa, Tania Maria, Joe Zawinul, Hermeto Pascoal, maar ook van de orkestleiders zelf. In het orkest zitten dit jaar onder anderen violist Jasper le Clercq, trompettist Thomas Welvaadt, trombonist Guido Hommel, celliste Pamela Mercera, drummer Lucas Roorda en toetsenist Eric de Zeeuw. (<http://www.xljazz.nl/>)

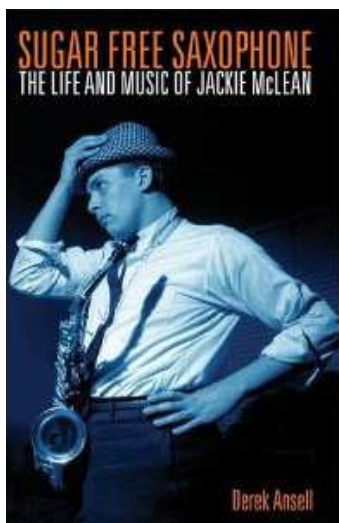
LAATSTE NIEUWS: JIR krijgt toch gemeentelijke subsidie

In afwijking van een advies van de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur krijgt Jazz International Rotterdam de komende vier jaar toch jaarlijks 200.000 euro subsidie. Dat heeft het College van B&W 4 september besloten. Jazzpodium Bird krijgt jaarlijks 224.500 euro.

Heeft u jazznieuws? Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

JAZZ OP PAPIER

GEZEVER OVER JACKIE MCLEAN

Derek Ansell.
Sugar free saxophone :
the life and music of Jackie McLean.
 Londen : Northway, 2012.
 207 pag.
 ISBN 978-0-9557888-6-4 hb.
 Prijs 27 euro.

Op het omslag Francis Wolffs portret van altsaxofonist Jackie McLean, anno 1959. Naderhand moest Blue Notes huisfotograaf toezien hoe Reid Miles de foto vlak onder het oor afsneed en het bovenste stuk gebruikte voor de lp 'A Fickle Sonance'. Het was McLeans zesde in de drie jaar dat hij voor Blue Note werkte en waarin hij zijn grootste triomfen vierde.

Er was een reeks Prestige-lp's aan voorafgegaan, met als eerste 'Lights Out' in 1956. In zijn rubriek voor de BBC liet Steve Race daaruit het snelle 'Up' horen. Ik was meteen getroffen door McLeans gedrevenheid en diens dwingende geluid. Sindsdien ben ik hem gaan volgen, niet altijd in positieve zin overigens. Mijn belangstelling werd gevoed door een plaat die McLean niet eens onder eigen naam maakte, maar onder die van Freddie Redd met diens composities voor het theaterstuk 'The Connection'. In Engeland was het Michael James die in Jazz Monthly van december 1959 de altist een push gaf door als eerste een gedegen artikel aan hem te wijden, met drie jaar later nog eens in een 'Progress report'. Pas toen volgden andere bladen. (Een eigen stukje in Rhythme van juli 1961 schuif ik nu maar even terzijde).

Met bijzondere belangstelling keek ik dan ook uit naar een boek over McLean, zij het met bange voorgevoelens. De schrijver was namelijk de Brit Derek Ansell, die in 2008 een boek over Hank Mobley had afgescheiden, dat danig tegenviel (zie Jazzflits nr. 98). Helaas zijn die gevoelens uitgekomen. Veel van de bezwaren, daar genoemd, gelden ook hier.

Deze keer pretendeert het boek bovendien een biografie te zijn, maar wat we over de beginjaren te weten komen, lezen we al in A.B. Spellmans 'Four lives in the bebop business' (1967). Ontmoetingen met Charlie Parker, door Jackie verwoord in de documentaire van Ken Burns, worden opgerekt tot drie korte vertellingen, die als een soort tijdsbeeld door het boek heen zijn geplaatst. Weduwe Dollie stuurde knipsels, maar lijkt weinig privégegevens te hebben losgelaten. Dat Jackie op zijn vijftiende vader werd van René, ook saxofonist, wordt niet aangeroerd. Hij leerde veel van Any Kirk jr., maar dat Kirk senior een bekend bandleider was, blijft onvermeld. Wel worden de zorg voor het gezin, ondanks een langlopende verslaving, en de latere inzet als muziekpedagoog benadrukt.

Over de muziek zelf heeft Ansell weinig origineels te melden. Bij McLeans uitjes naar de 'free' sector waagt hij zich niet bloot te geven: "Again the leader's alto solo is supercharged and highly emotional, spewing out more of the high register squeals that had been so prevalent on Let Freedom Ring." Keer op keer stelt hij sussend vast, dat McLean nooit het zicht op zijn wortels verloor en daarnaast bleef spelen in de hard bop stijl." De verrichtingen op het Deense label Steeplechase laat hij ongemoeid. McLeans compositie 'Donna' is identiek aan Miles Davis' 'Dig', maar Ansell laat in het midden hoe dat nou precies zit.

Ira Gitlers uitspraak over McLeans toon worden, met instemming, tweemaal aangehaald: "Jackie's horn can cut a hole in your heart and let the night pour through" (pag. 64 en 156). Dat hij er wel eens 'tegenaan zit', zeg maar vals speelt, daarover hoor je de schrijver niet. Zelf heb ik een indertijd gretig aangeschafte 'Swing, Swang, Swingin'" om die reden meteen weer van de hand gedaan.

Het geheel overziend is het boek één slaapverwekkende aanschakeling van plaatbesprekingen. Niet alleen stapelen herhalingen zich op, maar aan het eind wordt alles nog eens dunnetjes overgedaan.

Jan J. Mulder

CD-RECENSIES

ARILD ANDERSEN & SCOTTISH NATIONAL JAZZ ORCHESTRA Celebration ECM

Bezetting:

Arild Andersen (b),
Scottish National Jazz Orchestra:
Tommy Smith (dirigent, ts, fl), Ryan
Quigley, Cameron Jay, Richard Iles, Tom
MacNiven(tp, bu), Chris Greive, Phil
O'Malley, Michael Owers (tb), Lorna McDona-
lald (btb, tu), Martin Kershaw (kl, ss, as),
Paul Tondrow (fl, ts), Konrad
Wiszniewski (ts), Bill Fleming (bkl, bars),
Steve Hamilton (p), Calun Goulay (b),
Alyn Cosker (d).

De Noorse bassist Arild Andersen, die zijn carrière ooit bij teno-
rist Jan Garbarek begon, timmert al weer ruim veertig jaar aan
de weg. In oktober 2010 gaf hij samen met het Scottish National
Jazz Orchestra een concert. De opname daarvan is op cd uitge-
bracht met als titel 'Celebration'. Die titel is zeer gepast want
het is een prachtige orkestplaat, met schitterend baswerk ge-
worden. Een plaat waarop Andersen afgewogen musicceert. In
zijn solo's werkt hij in alle rust zijn muziek uit.

Dave Hollands 'May dance' is opgewekt en fris, zoals je mag
verwachten bij een meidans. Het orkest bouwt het nummer
samen met Andersen langzaam maar zeker op. Garbareks 'Mol-
de canticle, part 1' is een pure feature voor de bas van Ander-
sen. De herhaling van het thema is betoverend. 'Crystal silence'
van Chick Corea is te klassiek opgezet. Een spanningsboog ont-
breekt. De swing keert terug in Trygve Steims 'Ulrikas dans'.
Een intrigerend stuk, mede door de rusten, herhalingen en de
actieve slagwerker op de achtergrond. De componist tekende
samen met Øyvind Braekke voor het arrangement. Langzaam
maar zeker wordt met mooie trombonesamenklanken de span-
ning opgevoerd.

De stukken op 'Celebration' zijn een en al rust en zekerheid.
Daardoor kunnen ze heel goed zonder de sensatie van hard en
snel. Dat maakt de muziek aantrekkelijk. Het Scottish National
Jazz Orchestra speelt geconcentreerd en met beheersing. Te
oordelen naar deze cd kan dit orkest tot de top van de grote
jazzorkesten worden gerekend.

Hessel Fluitman

Beluister hier een track van de cd: <http://bit.ly/Rm62Dj>

KOOS WILTENBURG GROUP Hands On Fullhousemusic Productions

Bezetting:

Eef Albers (el-g, g),
Leo Janssen (ss, ts, kl, Afrikaanse fluiten),
Arno van Nieuwenhuize (d, perc),
Mamour Seck (perc),
Koos Wiltenburg (b, bg),
Thomas Zoetelief (el-g).

Energie, vitaliteit en overgave zijn in de jazz niet gebonden aan
leeftijd, geslacht of afkomst. Bassist Koos Wiltenburg (1954)
levert het bewijs van deze stelling op zijn nieuwe cd 'Hands On'
met de gitaristen Eef Albers en Thomas Zoetelief, Leo Janssen
op saxen, klarinet en fluit, en drummer Arno van Nieuwenhuize,
aangevuld met de Senegalese percussionist Mamour Seck.

Tien stukken zetten Wiltenburg en zijn mannen op de plaat,
negen van Koos' hand en één van Janssen. Wiltenburg om-
schrijft de muziek als crossover – een mix tussen jazz, Afri-
kaans, Spaans, blues en rock. De variëteit is inderdaad zeer
groot, zowel qua stijlelementen als het karakter van de compo-
sities. Wiltenburg c.s. schakelen traploos tussen swingend en
stevig en introvert en impressionistisch.

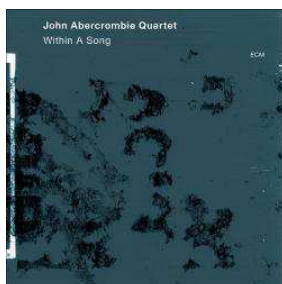
Maar zelfs het ingetogen werk barst uit zijn voegen van intensi-
teit. De zes musici gunnen elkaar alle ruimte, maar knokken om
het hardst om met elke noot raak te schieten. En dat lukt hen
uitstekend. Gevolg is wel dat je 'Hands On' niet als muzikaal
behang kunt draaien, want je gaat onwillekeurig toch aandachtig
luisteren. En zitten uitvogelen hoe alle partijen zo knap in elkaar
zijn gevlochten.

Dat moet voor een belangrijk deel spontaan zijn gebeurd in de
studio, want je krijgt niet de indruk dat de musici uitgeschreven
partijen vertolken. Dat zij elkaar desondanks niet voor de voe-
ten lopen maar perfect vinden zegt iets over de hechtheid van
deze groep en zijn inspirerende leider.

Hans Invernizzi

Bekijk de Wiltenburg Group hier: <http://bit.ly/S0U4W8>

JOHN ABERCROMBIE QUARTET
Within A Song
ECM

Bezetting:

John Abercrombie (g),
 Joe Lovano (ts),
 Drew Gress (b),
 Joey Baron (d).

DOMINIC J. MARSHALL
Icaros
F-IRE

Bezetting:

Dominic J. Marshall (p),
 Tobias Nijboer (b),
 Kaspers Kurdeko (d).

VERVOLG CD-RECENSIES

Achter de zoveelste, voor ECM zo kenmerkende, nietszeggende hoesafbeelding, schuilt een prachtige cd. We horen op 'Within A Song' twee veteranen met een uiterst herkenbaar geluid: gitarist John Abercrombie en saxofonist Joe Lovano. Ze zijn volledig aan elkaar gewaagd wat intensiteit en ideeën betreft. Dit is dan ook niet hun eerste muzikale ontmoeting.

Abercrombie (1944) noemt in zijn 'liner notes' de omstandigheden waardoor hij is beïnvloed: in de jaren zestig leerde hij de jazz kennen, in de tijd van de Vietnamoorlog. Hij was onder de indruk van grote veranderingen binnen de jazz door Miles Davis, Bill Evans, Ornette Coleman en John Coltrane. Dit album is dan ook opgedragen aan de musici die hem 'a place to live' gaven. Retrospectief dus. Maar wel met een eigentijdse benadering. Abercrombie lijkt in zijn spel wat teruggetrokken en ondergeschikt. Hij geeft Lovano wel erg veel ruimte. Het is waar dat Abercrombie een meester is in het subtiel begeleiden van Lovano, maar vlak zijn muzikale entiteit niet uit! Zijn gepaste bescheidenheid geeft het album zijn consistente sfeer.

De ritmesectie van het kwartet opereert op de achtergrond. Er wordt door het duo weinig en vooral kort gesoleerd. Drummer Joey Baron kan echt alles: van subtiel en melodieus begeleiden tot het produceren van allerlei fragiele ritmische geluiden in de achterhoede terwijl bassist Drew Gress zorgt voor knap geplaatste lage tonen.

Abercrombie combineert zijn eigen 'Within a song' en de standaard 'Without a song' in één track. En 'Flamenco sketches' van Miles Davis klinkt zelfs op een elektrische gitaar erg Spaans. Abercrombie houdt het nummer erg klein, terwijl Joey Baron zijn snare-drum zachtjes roffelend streelt. Even later neemt Lovano het melodieuze stokje over. Van Sonny Rollins speelt het kwartet 'Blues connotation'. De cd 'Within a song' is weinig verrassend of spectaculair, maar veelzeggend muzikaal. In november 2012 toeren Abercrombie, Gress, Baron en rietblazer Billy Drewes door Europa.

Peter J. Korten

Er is een nieuwe pianoster aan het muzikantenfirmament verschenen: Dominic J. Marshall. Een met diverse prijzen bekroonde jonge Engelsman die dit voorjaar in Amsterdam cum laude is afgestudeerd. Nu al is bij het Engelse muzikantenlabel F-IRE zijn tweede cd verschenen. Dat is voortvarend. Met de titel 'Icaros' refereert hij niet aan de Griekse held die te hoog vloog en diep viel, maar aan de liederen van de sjamanen in het Braziliaanse Amazonegebied. Die zouden helend, meditatief en/of richtinggevend zijn. Een mooie gedachte. Uiteenlopende helden als Hermann Hesse, Joan Miro en J.S. Bach vormen zijn andere inspiratiebronnen. Niet de eerste de besten. De stukken op 'Icaros' zijn compositorisch en in de aanpak in hoge mate volwassen. Het zijn statements die losgezongen zijn van de geschetste inspiratiebronnen. De pianist maakt gebruik van niet te lange frasen, waarin hij klare taal spreekt. Zijn kompanen, op bas (Tobias Nijboer) en drums (Kaspers Kurdeko) doen voor hem niet onder. In de ballad 'Pointer' houdt Marshall de sfeer van zijn compositie goed vast: hij blijft dicht bij het thema. De loop van de dinosaurussen wordt in 'The way of the dinosaurs' met elegantie verbeeld. Een knappe prestatie. Een muzikant met distinctie.

Hessel Fluitman

Maak nu kennis met D J Marshall: <http://bit.ly/NH79Cz>

KENNY WHEELER BIG BAND**The Long Waiting**

CamJazz

Bezetting:

Kenny Wheeler (bu), Pete Churchill (dir), Diana Torto (voc), Ray Warleigh, Duncan Lamont (as), Stan Sulzman, Julian Siegel (ts), Julian Argüelles (bars), Henry Lowther, Derek Watkins, Tony Fisher, Nick Smart (tp), Dave Horler, Mark Nightingale, Barnaby Dickinson (tb), Dave Stewart (btb), John Taylor (p), John Parricelli (g), Chris Laurence (b), Martin France (d).

NOBUKI TAKAMEN**Three Wishes**

Summit Records

(www.nobukitakamen.com)**Bezetting:**

Nobuki Takamen (el-g), Toshiyuki Tanahashi (b), Naoki Aikawa (d), Akihito Yoshikawa (d), Hitoshi Kanda (p).

VERVOLG CD-RECENSIES

'Never change a winning team' – en Kenny Wheeler is 82 onder-tussen, dus de man heeft recht en reden om de vertrouwde dingen ook te doen op 'The Long Waiting'. De typische, langzaam schuivende harmonieën; de open, vaak diatonische melodieën; de obsessieve ritmische patronen; John Taylor aan de piano – ze zijn er allemaal. Wheelers bugelspel (of beter: de intonatie daarvan) begint duidelijke sporen van ouderdom te vertonen, maar het heeft nog steeds die warme, vocale kleur en intimiteit, zelfs met een hele bigband op de achtergrond.

Die intimiteit mis ik echter bij de bigband. Zangeres Diana Torto doet weerom een technisch indrukwekkende job, maar ligt er naar mijn smaak soms wat te dik (en extravert) bovenop; ook de blazers zijn vaak nogal druk en zwaar op de hand, en daardoor soms vermoeiend. Dat heeft veel te maken met de arrangeerstijl van Wheeler: hij gebruikt het orkest zelden in secties, maar geeft het vooral lijnen te spelen, die dan parallel uitgeharmoniseerd worden – alsof je met een kleine bezetting speelt, maar elke afzonderlijke stem zwaar aandikt, in door echte instrumenten gespeelde 'soundscapes'. Hoewel we de neiging hebben om Wheeler vooral met intiemere bezettingen te associëren, heeft de man toch veel met big bands gewerkt; ik vind het dan ook een beetje vreemd dat hij hier een heel stuk van het klankpalet (en de traditie) van de bigband laat liggen.

Misschien dat ik deze plaat, uiteindelijk, toch liever in een kleinere bezetting gehoord zou hebben. Of met een formule tussenin: kwintet met orkest bijvoorbeeld, een formule die de intimiteit bewaart, en (hier en daar) wél het klankpalet verrijkt.

Arne Van Coillie

De in New York werkzame en woonachtige Japanse gitarist Nobuki Takamen (1977) is een bescheiden mens. Maar ook een trotse muzikant. Hij stuurde me een juichende mail over de presentatie van zijn eerste studioalbum 'Three Wishes' in de Blue Note in New York. Nou, je kunt je waren op een beroerdere plek moeten aanprijzen.

Op een eigen interpretatie van de traditional 'Scarborough fair' na bevat de cd acht eigen composities, die de man met de rode Gibson ES-335 met vier Japanse kornuiten (Toshiyuki Tanahashi op bas, Naoki Aikawa en Akihito Yoshikawa op slagwerk en Hitoshi Kanda op piano) opnam in Tokyo.

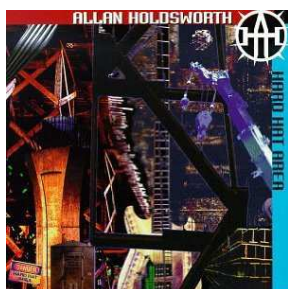
Verwacht van Nobuki geen experimenten of avonturen. Hij voelt zich qua stijl thuis bij gitaristen als Jim Hall en Wes Montgomery. De versterker gaat dus niet wijd open en de toon blijft te allen tijde 'sweet'. Swingen doet Nobuki echter als geen ander. Net als op zijn eersteling, 'Live At The Iridium', etaleert de Japanner ook nu een doortimmerde techniek, een strakke timing en een warme 'jazzfeel'.

Wie zou beweren dat de plaat in de jaren vijftig of zestig is opgenomen, zou worden geloofd. De opnames klinken lekker anaaloog en de begeleiders zijn niet meer dan dat. Nobuki smeedt als frontman zijn werkstukken beschaafd aaneen tot een heerlijk rustgevend klankenpalet, dat beslist niet saai is. Daarvoor bezit te man te veel talent en ervaring als entertainer. Takamen is nog jong maar in hem huist een oude ziel die de traditie van de jazzgitaar hoog houdt.

Hans Invernizzi

Maak kennis met Nobuki Takamen: <http://bit.ly/RCR6Rm>

ALLAN HOLDSWORTH**Hard Hat Area****MoonJune****Bezetting:**

Allan Holdsworth (g, g-synth),
Steve Hunt (keyb), Skulli Sverrisson (bg),
Gary Husband (d).

ALLAN HOLDSWORTH**None Too Soon****MoonJune**

(www.moonjune.com)

Bezetting:

Allan Holdsworth (g, g-synth), Gordon Beck
(p, keyb), Gary Willis (bg), Kirk Covington
(d).

STEVKO BUSCH**Fugara****Eigen beheer****Bezetting:**

Paul van Kemenade (as),
Markus Stockhausen (tp, bu),
Stevko Busch (p),
Markku Ounaskari (d).

VERVOLG CD-RECENSIES

De Britse gitarist Allan Holdsworth heeft in jazzrock- en fusionkringen nooit zo'n grote naam gekregen als generatiegenoten Al DiMeola, Larry Carlton of Pat Metheny. Toch prijken op zijn cv belangrijke bands als Soft Machine, Tony Williams' Lifetime en UK. Deze reissues (van twee albums uit de jaren '90) geven misschien antwoord op het hoe-en-waarom van zijn status als 'musician's musician'. Holdsworth kiest nooit voor simpele oplossingen, makkelijk in het gehoor liggende melodieën of voor de hand liggende harmonieën. Zijn spel is grillig en onvoorspelbaar, maar heeft daarom de tand des tijds behoorlijk goed doorstaan. Behalve in de personele bezetting verschillen 'Hard Hat Area' en 'None Too Soon' ook in het soort repertoire. De eerste plaat telt een zestal composities van de leider zelf, die hij met zijn 'working band' er stevig doorheen jast. Het slotstuk, een collectieve improvisatie, laat horen hoe goed toetsenist Steve Hunt, basgitarist Skulli Sverrisson en drummer Gary Husband op elkaar waren ingespeeld ten tijde van de opname. Het andere album is gevuld met jazzstukken (van onder meer Joe Henderson en Django Reinhardt), standards ('How deep is the ocean') en een Beatles-cover. ('Norwegian wood') en een tweetal composities van pianist Gordon Beck. Het is tekenend voor de muzikale houding van Holdsworth dat hij beide soorten muziek volledig naar zich toetrekt. 'None Too Soon' is geen 'echte' jazzplaat, maar een net zo sterk jazzrockalbum als de voorganger. De gitarist fraseert als een blazer, ademt in zijn solo's en stelt zijn indrukwekkende virtuositeit volledig ten dienste aan de muzikaliteit. Het grappige is dat het element dat de beide platen midden jaren negentig 'state of the art' maakten, de SynthAxe gitaarsynthesizer, nu het meest gedateerd klinkt. Het bewijst dat goede muziek altijd het instrumentarium ontstijgt, want Holdsworth (die nog bijzonder actief is) heeft zijn muzikale houdbaarheidsdatum nog lang niet bereikt.

Herman te Loo

Stevko Busch is in Nederland bekend geworden als pianist bij de Contraband van Willem van Manen. In 2010 deed hij van zich spreken met de cd 'Contemplation' (zie Jazzflits 140). Een duo-cd die hij samen met altsaxofonist Paul van Kemenade volspeelde. Op zijn nieuwe cd 'Fugara' voert hij diverse stukken van dat album opnieuw uit, met een kwartet. Zo'n kwartetbezetting vraagt om meer afspraken en om arrangementen. Ten opzichte van het duo werd daardoor de vrijheid van improviseren beperkt. Dat komt de intensiteit echter ten goede. De blazers hebben evengoed nog de ruimte om hun eigen improvisaties te ontwikkelen. De toevoeging van trompettist Markus Stockhausen verrijkt het kleurenpalet en de sfeer. Opvallend is de afwezigheid van een bassist.

De muziek op 'Fugara' is licht en beweeglijk. Slagwerker Markku Ounaskari overheerst niet. Door de ingetogen wijze waarop wordt gespeeld boeit de verhalende en integere muziek steeds. Van Kemenade voelt zich in deze setting uitstekend thuis. Markus Stockhausen steekt als creatief trompettist Eric Vloeimans naar de kroon. Hij past uitstekend in het geluidsbeeld dat Stevko Busch voor ogen heeft gehad. Busch zelf parelt zijn noten heel dienstbaar rond het geluid van de blazers. Een cd die veel genoeg uitstraalt.

Hessel Fluitman

Bekijk Busch en Van Kemenade: <http://bit.ly/UmvQDc>

FLY TRIO
Year Of The Snake
 ECM

Bezetting:
 Mark Turner (ts),
 Larry Grenadier (b),
 Jeff Ballard (d).

VERVOLG CD-RECENSIES

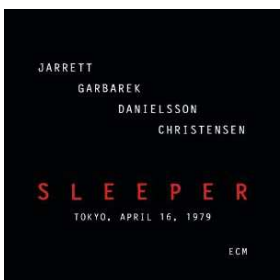
Bassist Larry Grenadier en drummer Jeff Ballard vormen de ritmetandem van het huidige Brad Mehldau Trio. Saxofonist Mark Turner is bekend als lid van The SFJAZZ Collective. Gedrieën noemen ze zich het Fly Trio. 'Year Of The Snake' is hun tweede productie voor ECM, na 'Sky & Country'. In 2004 kwam hun debuut uit op Savoy.

De leden van dit leiderloze trio zijn nagenoeg even oud en zijn muzikale zwaargewichten. De twaalf composities zijn van het trio, maar toch komt de naam Turner het meest voor achter de songtitels. In dit soort bezettingen moet de saxofonist (dus zonder piano of gitaar) zich meestal weten te redden van een razende ritmetandem. Hier niet. Hier gaat het om gelijkwaardigheid, fijnzinnigheid. Bas en drums zijn niet ondergeschikt zoals ze dat bij Mehldau meestal zijn. Het is interessant hoe een andere zijde, een meer individuele zijde, van deze artiesten aan het licht komt. Iedere muzikant draagt de melodie op zijn beurt en gaat uiterst efficiënt met zijn energie om.

Centraal staat de vijfdelige improvisatie 'The western lands'. Het drietal is verantwoordelijk voor de compositie, maar Turner wordt als eerste componist genoemd, en de namen staan niet op alfabetische volgorde. Eigenlijk passen deze stukken als een suite aan elkaar, maar ze staan verspreid over het album. Het laatste deel sluit de cd af met het meditatieve geluid van klankschalen. 'Swing' is een onbekend begrip op de cd. Maar 'Year Of The Snake' is berustend, abstract en zoekend en altijd in balans. Een fluisterende saxofoon, een uiterst zachte drummer en vooral een prachtige gestreken bas maken hier luistermuziek van hoog niveau met veel rust in de opnamen.

Peter J. Korten

KEITH JARRETT
Sleeper
 ECM

Bezetting:
 Jan Garbarek (fl, ss, ts, perc),
 Keith Jarrett (p, perc),
 Palle Danielsson (b),
 Jon Christensen (d, perc).

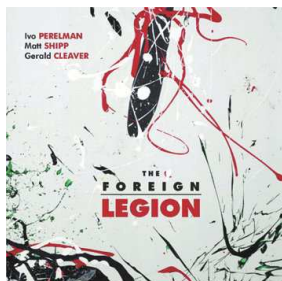
Voor de derde keer in dertig jaar brengt ECM een live-opname op cd uit die de platenmaatschappij in de maanden april en mei 1979 van het Keith Jarrett Kwartet maakte. In 1979 zelf verscheen al 'Nude Ants'. Dat album werd in de Village Vanguard in New York opgenomen. Tien jaar later, in 1989, kwam onder de titel 'Personal Mountains' een opname uit van een concert dat het kwartet 17 april 1979 in Tokyo gaf. En nu is er dan de dubbel-cd 'Sleeper'. Ook opgenomen in Tokyo, maar op 16 april 1979 en helemaal opnieuw gemixt.

Het kwartet veroverd de thema's op 'Sleeper' alsof ze nieuw zijn. Als altijd zijn er de gemompelde en gekreunde 'emoticons avant le lettre' van Keith Jarrett, waarmee deze pianist op zijn eigen spel reageert. Je hoort hem in zijn spel opgaan. Het kwartet rijst en daalt als het ware door de muziek. Het geheel is niet zo ontspannen als bijvoorbeeld op het album 'Standards In Norway'. Integendeel: de stukken worden breed gespeeld, gedreven en met overgave. De interactie tussen Keith Jarrett en Jan Garbarek geven deze muziek een grote meerwaarde ten opzichte van de trio-opnamen van de pianist.

Maar liefst bijna een half uur duurt het nummer 'Oasis'. Het is een wat droge vermenging van Indiase muzikale technieken en de eigen muziek van het kwartet. De vier bouwen een immense kathedraal van klanken op, met een enorme spanningsboog. 'Chant of the Soil' is gestoeld op een hallucinerend ritme dat wat verderop in het nummer evolueert in een straf ritme met wat zware jazz. 'Sleepers' is een cd van hoog niveau. Met de plaat haal je zeven kwartier feest in huis.

Hessel Fluitman

**IVO PERELMAN/
MATT SHIPP/GERALD CLEAVER**
The Foreign Legion
Leo Records

Bezetting:

Ivo Perelman (ts),
Matt Shipp (p), Gerald Cleaver (d).

IVO PERELMAN/SIRIUS QUARTET
The Passion According to G.H.
Leo Records (www.leorecords.com)

Bezetting:

Ivo Perelman (ts), Gregor Huebner,
Fung Chern Hwei (v), Ron Lawrence (av),
Jeremy Harman (c).

Bekijk Perelman met strijkers:

<http://bit.ly/N9W8rX>

VERVOLG CD-RECENSIES

Twee nieuwe releases van Leo Records laten de Braziliaanse New Yorker Ivo Perelman in heel verschillende omstandigheden aan het woord. Op 'The Foreign Legion' omringt de tenorsaxofonist zich met twee van zijn kwartetleden, net zoals op zijn vorige album, 'Family Ties'. Het verschil is dat nu niet bassist Joe Morris de plek tussen Perelman en drummer Gerald Cleaver inneemt, maar pianist Matt Shipp. De laatste maakt duidelijk waarom hij te boek staat als een van de grote pianotalenten in de vrije muziek van zijn generatie. Hij stuurt waar nodig de improvisaties met een sterke ritmische component, die soms flink te keer kan gaan, waarbij hij de baskant van de piano geselt, zoals in 'An angel's disquiet'. Maar er is even zo goed ruimte voor pastelkleuren, zoals in het verstilde 'Paul Klee', dat na de oorwassing van het voornoemde stuk als een weldaad klinkt. 'The Passion According to G.H.' koppelt Perelman aan het Sirius Quartet, een improviserend strijkkwartet. Anders dan te doen gebruikelijk in samenwerkingsprojecten van improvisatoren met een strijkkwartet, stond er voor dit album niets op papier. De vier strijkers vormen echter zo'n hecht geheel dat er een sterk vormgevoel heerst, en het muzikale discours geen moment inzakt. Perelman neemt soms het initiatief om de strijkers mee te trekken, nu eens in schrille experimenten, dan weer in een intieme dans, waarbij zelfs zijn Braziliaanse roots om de hoek komen kijken. Op andere momenten besluit de saxofonist weer om mee te gaan met zijn improvisatiepartners, bijvoorbeeld met de cello, een instrument dat qua timbre het dichtst in de buurt van zijn tenorsaxofoon komt. In 'Part 4' leidt dat tot een geïmproviseerde ballad met een hoog Ben Webster-gehalte. De intensiteit en concentratie bij de strijkers is dan dermate hoog dat het instant 'arrangement' vol en wulps klinkt. Het is het magistrale hoogtepunt van een toch al boeiende cd.

Herman te Loo

CONCERTVERSLAGEN

Het heeft me weliswaar verschillende keren een nat hemd van het harde fietsen gekost, maar het is me gelukt om zes speelplaatsen van de 26ste ZomerJazzFietsToer te bezoeken! Daardoor kon ik een kwart van de deelnemende groepen en/of concerten meemaken. Al moet ik wel bekennen dat ik van **Joost Roelofs en Reinier Baas** slechts een minuut of tien als letterlijke buitenstaander heb meegemaakt. Ze speelden toen 'Prelude to a kiss' en 'Monk's dream'. Niet de makkelijkste stukken om met zijn tweeën te spelen, maar ze deden het wel prachtig. Ik verliet de twee met pijn in mijn hart, maar ik vond dat ik naar 'mijn' slotact moest: Corrie en de Grote Brokken.

Maar laat ik bij het begin te beginnen. De eerste set van de improvisatoren **Ingrid Laubrock** (ts), Wilbert de Joode (b) en Tom Rainey (d) vormde de opmaat van een lange gevarieerde middag jazz. De Joode c.s. observerend besepte ik weer eens dat luisteren naar improvisatiemuziek een hoog tolerantieniveau vraagt. Zo onderzocht Ingrid Laubrock op een gegeven moment waar de grens lag tussen blazen zonder en met geluid. Ook moet je begrijpen wat er gebeurt, want anders raak je gauw de weg kwijt. Een goede improvisator beschikt over een scala van muzikale en technische mogelijkheden en heeft het vermogen om primair op anderen te reageren.

...vervolg op de volgende pagina

ZOMERJAZZFIETSTOER 2012

Datum en plaats:

25 augustus 2012,
Reitdiepdal,
Groningen.

VERVOLG CONCERTVERSLAGEN

Corrie van Binsbergen.
(Persfoto: Sigrid C. Degener)

Bij de **Talking Cows met het Frysk Fanfare Orkest** kregen de luisteraars iets heel anders voorgeschoteld. De samensmelting van een jazzkwartet met een 45-mens groot fanfareorkest bracht veel gearrangeerd werk. Frans Vermeerssen en Martin Fondse hadden die arrangementen geschreven op composities van Vermeerssen. Onder meer stukken die hij had geschreven voor de Contraband kwamen langs. De arrangeurs hadden dankbaar gebruik gemaakt van het prachtige bronzen geluid van het koperorkest. Met behulp van seintjes op het juiste moment, werd het samenspel tussen kwartet en orkest keurig in goede banen geleid.

Bij **Electric Barbarian**, de formatie rond de Groningse bassist Floris Vermeulen betrad je na een kwartier fietsen een heel ander universum. Rond het vaak elektronisch bewerkte geluid van de Belgische trompettist Bart Maris waren onder anderen DJ Grazz hoppa, de Fender Rhodes van Joseph Dumoulin en een trio strijkers te horen. Er werd zeer gecontroleerd en geconcentreerd gespeeld. Hier werd van alle nieuwe technische mogelijkheden gebruik gemaakt om weliswaar luide, maar zeer aanstekelijke en goed te volgen muziek te creëren.

In Niehove, het meest westelijke puntje van de diverse fietsroutes, vervingen **Joost Buis & the Astronotes** de zieke Sean Bergin (Bergin overleed 31 augustus in Amsterdam; red.). Als eerbetoon speelden de Astronotes een stuk van Sean Bergin. Ze hadden daarvoor het springerige 'Beach balls' van de cd 'Kids Mysteries' onder het stof vandaan gehaald. Een lekker verwarrend stuk. De Astronotes waren in een wat afgeslankte vorm naar Groningen afgereisd, maar wel met de beide slagwerkers Michael Vatcher en Alan Purves. Beiden staan garant voor passende geluiden, zonder elkaar te willen overstemmen. Het is altijd weer een feest om Vatcher te zien twijfelen, maar wel steeds de juiste klap te horen geven. Wilbert de Joode had nu wel een andere rol als bij Ingrid Laubock. Hij was onderdeel van een eigenzinnige ritmesectie. Daar past hij als vanzelfsprekend naadloos in. Zijn eigenzinnige notenkeuze pastte wonderwel in het geheel; tussen de abstracte klappen van Michael Vatcher en het verfijnde geluidenspectrum van Alan Purves. Dat de blazers - trompettist Felicity Provan, tenorist Ab Baars, trombonist Joost Buis en altist Jorrit Dijkstra - niet tot de vaste bezetting van de Astronotes horen (voor zover ik weet) was aan de muziek niet te merken.

In Feerwerd speelden **Corrie en de Grote Brokken** hun enige festivalconcert dit jaar. Het publiek werd in de volle schuur getraceerd op een reeks stukken die als een soort 'the best of' kon worden gekarakteriseerd. Van Frank Zappa's 'Who calls the brainpolice' tot Lennaert Nijghs 'Pastorale'. Zonder de vaste 'Brokken' te na te komen, kan gemeld worden dat Yonga Sun als (vaste) invaller een meesterlijke partij drumde. Ook tenorsaxofonist Efraim Trujillo en gitarist JB Meijers (voor Wouter Plan-teijdt) stonden hun mannetje.

Het is verheugend dat elk jaar weer zoveel mensen op de ZomerJazzFietsToer afkomen. Je moet er immers nogal wat voor doen: geconcentreerd luisteren naar muziek die je daarna nooit meer zult horen, en veel fietsen over smalle wegen en fietspaadjes tussen de sets door. Fietsen met bovendien de kans op een nat pak. Is het niet van de regen, dan is het wel van het flinke doortrappen!

Hessel Fluitman

IN MEMORIAM

SEAN BERGIN (1948 – 2012)

Zaterdag 1 september overleed in Amsterdam op 64-jarige leeftijd saxofonist Sean Bergin. Hij was al langere tijd ziek. Herman te Loo staat hier uitgebreid bij de muzikale loopbaan van Sean Bergin: "Een reus gevelde".

Met het overlijden van saxofonist Sean Bergin verliest de Nederlandse jazz en geïmproviseerde muziek een van zijn grootste persoonlijkheden. Want als mens én als muzikant was hij in alle opzichten van groot formaat. Een niet te missen aanwezigheid op het podium en daarbuiten, met een warm hart, een groot gevoel voor humor, passie en gedrevenheid, en de volle intentie om alles uit het leven te halen wat erin zit. Dat zijn leven slechts 64 jaar heeft mogen duren, is vooral te betreuren voor degenen die achterblijven en hem moeten missen. Sean zelf heeft van dit aardse bestaan met volle teugen genoten.

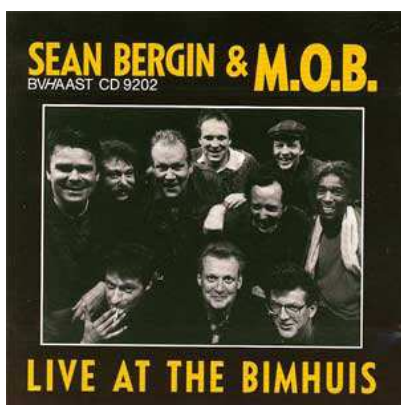

Sean Bergin in 2003. (Foto: Tom Beetz)

Sinds hij midden jaren zeventig neerstreek in Amsterdam heeft Sean Bergin zijn stempel kunnen drukken op de muzikscene aldaar, als blazer, workshopleider, bandleider en algeheel inspirator. Hij introduceerde in Nederland de muziek uit zijn vaderland, Zuid-Afrika. Zo werden componisten als Dudu Pukwana, Chris McGregor, Johnny Dyani en Dollar Brand/Abdullah Ibrahim 'household names' voor muzikanten en jazzliefhebbers.

[...vervolg op de volgende pagina](#)

EEN REUS GEVELD (IN MEMORIAM SEAN BERGIN)

VERVOLG IN MEMORIAM

Zijn unieke talent en kneedbare geluid als saxofonist wordt al snel ontdekt door hoofdstedelijke bandleiders als pianist Burton Greene en saxofonist Theo Loevendie. Hij gaat spelen met cellist Ernst Reijseger, die hem introduceert bij Misha Mengelberg, en de pianist neemt Bergin graag in zijn ICP op. Met zijn theatrale inslag past hij immers perfect tussen de losgelagen bende die dit orkest begin jaren tachtig was. Daarnaast is hij een niet te missen sideman in groepen van saxofonist JC Tans, bassist Harry Miller en trombonist Willem van Manen.

In 1986 vindt Bergin de tijd rijp voor een eigen groep, die hij My Own Band (kortweg MOB) noemt. Het debuutalbum van de middelgrote groep, 'Kids Mysteries' (1987), geldt nog steeds als een van de mooiste platen uit de geschiedenis van de Nederlandse geïmproviseerde muziek. De samenstelling van de groep (met toppers als Reijseger, trombonist Wolter Wierbos, rietblazer Michael Moore en drummer Han Bennink) en de kwaliteit van het repertoire geven blijk van een Ellingtoniaans leiderschap. De warmbloedige melodieën en kleurrijke arrangementen spatten van de plaat. In het verbinden van muzikale diepgang aan schijnbaar simpele, in het gehoor liggende thema's was Sean Bergin een meester. Ook liep er altijd een vocale rode draad door zijn werk – allereerst in zijn magistrale saxofoongeluid (waarbij hij zowel alt als tenor als hoofdinstrument had). Maar hij beschikte eveneens over een warme zangstem, die de laatste jaren extra aandacht kreeg in nieuwe versies van zijn MOB, soms Song MOB gedoopt.

Zijn gevoel voor theater, dat hem al had gebracht tot de Friends Roadshow, de Engelse theatergroep waarmee hij in 1975 naar Nederland kwam, was een andere rode draad in zijn werk. Zo werkte hij in de jaren zeventig en tachtig graag met (muziek) theatermaker Teo Joling, en speelde hij een grote rol in de groep This, That & the Other van zijn grote vriend en zielsverwant, cellist Tristan Honsinger. En de laatste jaren zorgde hij met zanger/acteur Felix Strategier voor de memorabele, intieme muziektheatervoorstelling 'Korreltjie Korreltjie Sand', over de Zuid-Afrikaanse dichteres Ingrid Jonker.

Naast zijn werk op het podium was hij een vurig pleitbezorger voor de geïmproviseerde muziek bij jonge, aanstormende muzikanten. Hij gaf les (onder meer saxofonist Bart van der Putten leerde bij hem de eerste kneepjes van het vak) en leidde met veel verve workshops. Daarbij wist hij de amateurs die onder zijn hoede had telkens weer boven zichzelf uit te laten stijgen door ze te leren wat het belangrijkste is bij improvisatie: Vertel je eigen verhaal, en doe dat met passie, emotie en humor. Diezelfde kwaliteiten spreidde hij ook tentoon als leider in wat is uitgegroeid tot misschien wel de beroemdste sessie van Amsterdam: op zondagmiddag in café De Engelbewaarder aan de Kloveniersburgwal.

Voor een man met zoveel kwaliteiten heeft het nog betrekkelijk lang geduurd voor hij de officiële erkenning kreeg die hij verdiende. Maar in 2000 werd hem dan eindelijk de VPRO/Boy Edgar Prijs toegekend. Het was een terechte kroon op zijn werk, dat zal voortleven op een veertiental platen onder eigen naam en een flink aantal als sideman, maar bovenal in de herinnering van collegamuzikanten die door zijn voorbeeld zijn aangeraakt en van luisteraars die door zijn muziek zijn ontroerd.

Herman te Loo

Sean Bergin in Vrije Geluiden: <http://bit.ly/TqMy7o>

14th international film festival Film by the Sea

JAZZ ON FILM

CineCity, Vlissingen-Terneuzen,
Porgy & Bess, Terneuzen.

21, 22 en 23 september 2012

(<http://bit.ly/N6LOqV>)

Jazz on Film is onderdeel van het jaarlijkse festival Film by the Sea. Op het programma staan onder meer de films 'New Orleans: Music In Exile', 'Liberty Street Blues', 'The Sound After The Storm' en 'The Girls In The Band'. In Porgy & Bess worden historische jazz-films gedraaid uit de collectie van Steve Wante. "Steve Wante is het best bewaarde jazzgeheim uit onze regio. Hij woont vlak over de grens bij Koewacht en hij heeft vermoedelijk een van de grootste collecties jazzfilms ter wereld. Wante heeft bovendien een schat aan anekdotes over alle groten uit de jazzgeschiedenis", aldus de organisatie.

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzmagazine voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Uitgever/hoofdredacteur:** Hans van Eeden. **Eindredactie:** Lo Reizevoort en Sandra Sanders. **Vaste medewerkers:** Tom Beetz, Arne Van Coillie, Hessel Fluitman, Bart Hollebrandse, Frank Huser, Hans Invernizzi, Peter J. Kortens, Lex Lammen, Herman te Loo, Jan J. Mulder, Loes Rusch en Davey Schreurs. **Fotografie:** Tom Beetz en Joke Schot. **Website:** Henk de Boer. **Logo:** Het **JAZZFLITS**-logo is een ontwerp van Remco van Lis.

Abonnementen: Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. Een abonnee krijgt bericht als een nieuw nummer op de website staat. **Adverteren:** Het is niet mogelijk om in **JAZZFLITS** te adverteren. **Adres(post):** Het postadres van **JAZZFLITS** is per e-mail bij ons op te vragen. **Adres(e-mail):** Het e-mailadres van **JAZZFLITS** is jazzflits@gmail.com. **Bijdragen:** **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Productie:** **JAZZFLITS** wordt geproduceerd door De Juiste Tekst (www.dejuistetekst.nl). **Vrijwaring:** Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

OVERLEDEN

Dick de Winter, 1 september 2012 (76)

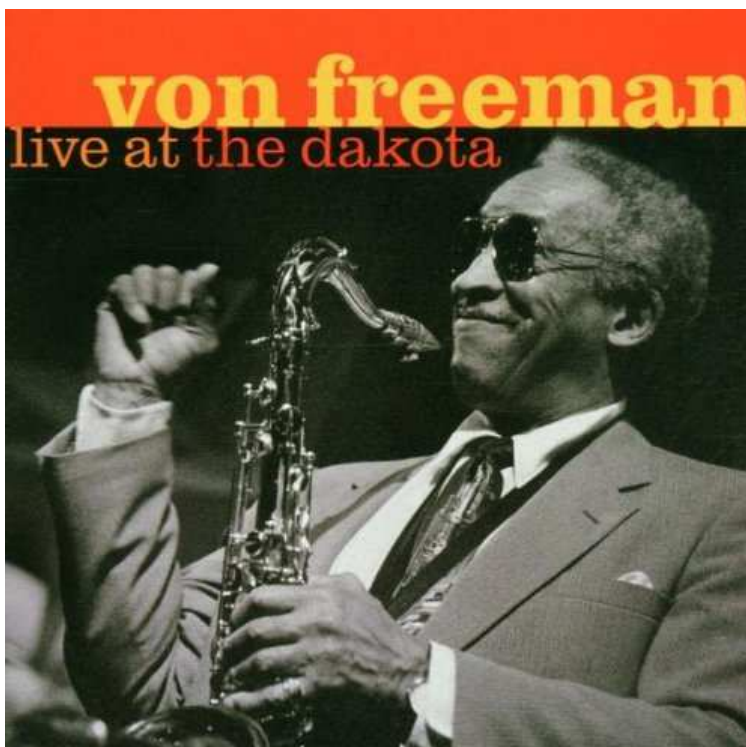
Overleden in Laren. Dick de Winter was al enige jaren ziek. De Winter was producer van het door Cees Schrama gepresenteerde live-jazzprogramma Sesjun. Dat programma startte in 1973 bij de TROS en kwam veelal uit Nick Vollebregt's Jazzcafé in Laren (vanaf 1978). Sesjun liep tot 2004. Dick de Winter kreeg verschillende jazzprijzen, waaronder in 1999 de Bird Award van het North Sea Jazz Festival.

Byard Lancaster, 23 augustus 2012 (70)

Overleden in zijn geboorteplaats Philadelphia. Hij speelde naast altsax en fluit tal van andere rietinstrumenten. In de jaren zestig vertrok trok hij naar New York, kwam daar in contact met de avant garde, maakte platen met Sunny Murray (voor ESP) en Sonny Sharrock. Trok in de jaren zeventig door Europa en werd actief in diverse muziekgenres. Bij het publiek nauwelijks doorbroken. (jjm)

Suzy Møller, 15 augustus 2012 (84)

Zangeres. Overleden in Kopenhagen. Zong sinds 1954 vele jaren bij de Millers van Ab de Molenaar, haar echtgenoot sinds 1956. (jjm)

Von Freeman, 13 augustus 2012 (88)

Pas ruim een jaar terug ontdekte Von Freeman dat zijn officiële eerste voornaam Earle was en niet Earl. Bovendien was hij één jaar jonger dan hij altijd gedacht had: hij is van 1923. Zijn oudere broer Bruz was een drummer, zijn jongere, George, gitarist. Saxofonist Chico Freeman was zijn zoon. Von Freeman stierf in zijn geboortestad Chicago, vele jaren zijn werkterrein. In 1977 en 1978 haalde de NOS hem naar het internationaal jazzfestival in Laren. Van beide optredens werden platen gemaakt: in 1977 op het Nederlandse label Daybreak (Young and Foolish) en in 1978 samen met tenorist Willis Jackson op het Amerikaanse label Muse (Lockin' Horns). (jjm)

VARIA

Manuel Hermia Trio is in november op tournee in de JazzLab Series. (Persfoto)

BRENG EENS EEN BEZOEK AAN HET DIGITALE MICHIEL DE RUYTER-ARCHIEF

KLIK HIER OP:

<http://mdr.jazzarchief.nl/>

Wat staat er allemaal op het programma van de diverse jazzpodia in Nederland in oktober?

In VPRO Jazz Live wordt donderdag 27 september een overzicht gegeven van de belangrijkste, verrassendste en opvallendste concerten, met korte toelichtingen, klinkende geluidsvoorbeelden en een vrolijk verheugen op mooie avonden de komende maand.

**VPRO Jazz Live, 23.00 uur,
Radio 6.**

VARIA

Kirsten Cornwell gaat in december op JazzLab Tournee. (Persfoto)

JAZZLAB TOURNEE

Het nieuwe seizoen van de JazzLab Series start eind deze maand met een tournee van het Nathalie Lories New Trio. Dat wordt in oktober afgelost door het Manuel Hermia Trio. In november gaat Ifa Y Tango onder de JazzLab-vlag de podia af. Later dit seizoen volgen nog Kirsten Cornwell (december), Too Noisy Fish (januari 2013) en Octurn (februari 2013).

CURSUS JAZZ IN AALSMEER

Jazzkenner Pierre Tuning geeft vanaf 10 oktober in Aalsmeer een cursus over jazz. In zes avondlessen van twee uur behandelt hij de volgende onderwerpen: 1. Blues, Ragtime en New Orleans (1900-1930); 2. Swing (1930-1940); Bebop en Revival (Dixieland) (1940-1950); Cool Jazz en Hard Bop (1950-1960); Jazzmuziek als kunstvorm (1960-1970); Latere ontwikkelingen (1970-heden). De cursus wordt gegeven in Cultureel Café Bacchus op 10, 17, 31 oktober en 7, 21, 28 november, van 20.00 tot 22.00 uur. Opgeven voor deze cursus kan telefonisch bij Pierre Tuning, 0297-360355 of via e-mail ptl@euronet.nl.

HAN BENNINK EXPOSEERT IN HET BIMHUIS

In het Bimhuis in Amsterdam is tot en met vrijdag 30 november een tentoonstelling te zien van het beeldende werk van Han Bennink.

OVERLEDEN

Nabil 'Nobby' Totah, 7 juni 2012 (82)

Overleden in New York PA. De oorspronkelijk Palestijnse bassist Nabil 'Nobby' Totah werd in 1930 geboren in Ramallah (toen Trans Jordanië). Hij begeleidde een onnoemelijk aantal ensembles (George Wallington, Tal Farlow, Herbie Mann, Lee Konitz nonet), maar soleerde weinig. Wordt abusievelijk vaak als Knobby vermeld.

(jjm)

Volg het jazznieuws op de voet.

<http://www.twitter.com/jazzflits>